

Motion till riksdagen 2025/26:62

av Josef Fransson (SD)

Översyn av samtyckeslagen och brottsrubriceringen våldtäkt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av sexualbrottslagstiftningen och samtyckeslagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våldtäkt, i sin ursprungliga betydelse, är att man med våld, eller hot om våld, tilltvingar sig en sexuell handling. Med tiden har begreppet breddats till exempel genom att omfatta personer i en särskilt utsatt situation. I och med den så kallade samtyckeslagen som infördes 2018 har våldtäktsbegreppet ytterligare till att inom juridiken omfatta allt fler gärningar. Antalet våldtäktsdomar, utom grov våldtäkt som ligger stabilt, har därigenom ungefär fördubblats. Till detta har det även tillkommit domar i den nya brottskategorin ”oaktsam våldtäkt”.

Redan när den nya så kallade samtyckeslagstiftningen utreddes uttrycktes farhågor från jurister och samhällsdebattörer där man varnade för godtycke. Lagrådet sågade förslaget men lagen röstades ändå igenom.

Rättsfall som uppmärksammats medialt visar att rättspraxis för sexualbrott lämnar mycket att önska vad gäller rättssäkerhet. Det ligger i sakens natur att det ofta saknas vittnen eller annan teknisk bevisning för att styrka ett händelseförlopp, så många av domarna följer endast på kvinnans utsaga och som stödbevisning att kvinnan berättat om sin upplevelse för en vän. Vidare kan man med fog påstå att det finns ett glapp mellan vissa fällande domar för våldtäkt och det allmänna rättsmedvetandet kring begreppet våldtäkt. Unga människor, kanske utan erfarenhet av sexuella relationer, kan utan uppsåt begå ett misstag för att det inte finns ett uttryckligt samtycke, för att sedermera finna sig dömda till minimistraffet tre års fängelse och ett par hundra tusen i skadestånd. Till detta finns en överhängande risk att personen för alltid är socialt dömd som en våldtäktsman.

Jag menar att vi på allvar behöver fråga oss om det är acceptabelt att tillämpa långt mycket lägre beviskrav i sexualbrottsmål än i andra brottmål. Vidare behövs en översyn av huruvida det allmänna rättsmedvetandet och juridikens omfattning av begreppet våldtäkt verkligen ligger i fas. Kanske behövs fler brottskategorier vad gäller sexualbrott. Kanske bör brottsrubriceringen ”oaktsam våldtäkt” heta något annat. Kanske bör man helt skrota samtyckeslagen efter en utvärdering. Undertecknad är i alla fall av uppfattningen att utfallet visar att något måste göras.

Josef Fransson (SD)